

To my beloved...

Programmaboekje

Januari 2009

MOR
TERN
ROSARIA
ALESSA
BULLI
7-02-0

FAT
MAREO

KAMERKOOR VOCOZA
o.l.v. SANNE NIEUWENHUIJSEN

To my beloved...

A boy and a girl – Eric Whitacre (2002)
Och glädjen den dansar - Einojuhani Rautavaara (1993)
Village Wedding - John Tavener (1991)
Ave Maria - Javier Busto (1992)
Lakodalmas - György Ligeti (1950)
First Rhapsody - Béla Bartók (1928/29) - *piano & viool*
Four Slovak folk songs - Béla Bartók (1917)

Pauze

Ave Maria - Jaakko Mäntyjärvi (1991)
Songs of Love and Eternity - Rudolf Escher (1955)
Valsette en Adagio - Zoltán Kodály (1905) - *piano & viool*
Five Hebrew Love Songs - Eric Whitacre (2001)
This marriage - Eric Whitacre (2004)

Word vriend(in) van Kamerkoor Vocoza

Kijkt u met enige jaloezie naar de mensen op de voorste rij, die een gereserveerde plek hebben bij de concerten van Kamerkoor Vocoza? Goede kans dat u dan nog geen donateur van Vocoza bent. Terwijl het zo eenvoudig is: stort 30 euro of meer op giro 505 72 19 t.n.v. Vocoza in Amsterdam, en wees ook verzekerd van een goede plek, naast de korting die u op de toegangskaarten krijgt.

**U wordt vriendelijk verzocht
uw MOBIELE TELEFOON uit te schakelen**

Woord van dank: Kamerkoor Vocoza dankt Nils Mörner (Zweeds), Béni Csillag (Hongaars) en Eric Ottenheim (Hebreeuws) voor hun tijd en moeite als taaluit-spraak-adviseur. Resterende fouten zijn geheel de onze. Verder danken we Theo Köhler van MCD Classics voor zijn sympathieke financiële en audiotechnische ondersteuning, en stichting Buitenkunst voor haar sponsoring.

Welkom aan Sanne Nieuwenhuijsen

Kamerkoor Vocoza verwelkomt met dit concert zijn nieuwe dirigente Sanne Nieuwenhuijsen.

Sanne Nieuwenhuijsen (1979) heeft ondanks haar jonge leeftijd al een indrukwekkende staat van dienst. Ze begon haar muzikale opleiding op de Kathedrale Koorschool Utrecht, en het Kathedrale Koor Utrecht. Aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag volgde ze vervolgens de opleiding hoofdvak koordirectie bij Jos van Veldhoven en Jos Vermunt. Vanaf 2000 volgde ze ook het hoofdvak Solozang bij Sasja Hunnago en Gerda van Zelm.

Sinds 1998 heeft Nieuwenhuijsen als dirigent voor een reeks van gezelschappen gestaan, waaronder het Kathedrale Koor Utrecht, Capella Catharina Utrecht, Voces

Lauri en Kamerkoor Venus. Momenteel is ze de vaste dirigent bij het Erasmus Kamerkoor uit Rotterdam, en assistent dirigent bij het Toonkunstkoor Amsterdam.

Sanne Nieuwenhuijsen is verder werkzaam als zangpedagoog, is uitvoerend zangeres (o.m. in het mede door haarzelf opgerichte Wolf Consort) en moeder van twee kinderen.

Met Sanne Nieuwenhuijsen slaat Kamerkoor Vocoza nieuwe muzikale wegen in. We hebben er alle vertrouwen in dat we met haar de traditie kunnen vasthouden van aansprekende, boeiende en hoogwaardige vocale programma's, waarmee Vocoza o.l.v. Ira Spaulding de afgelopen jaren zo'n trouw en enthousiast publiek heeft weten op te bouwen.

Gerrie Meijers

studeerde orgel – bij Johan van Dommele en Hans van Nieuwkoop – en piano – bij Arthur

Hartong en Jacques Hendriks – aan het Stedelijk Conservatorium te Arnhem. Zij behaalde de diploma's Doce-rend- en Uitvoe-rend Musicus (met onderscheiding). Zij heeft een uitgebreide

praktijk als begeleidster met een duidelijke voorkeur voor het vocale genre. Gerrie Meijers is organiste van de Remonstrantse Kerk te Haarlem, pianiste bij het Haarlems Gemengd Koor, Het Hoofdstadkoor, Min Ghesellen en Het Bachkoor Holland. Zij concerteert in binnen- en buitenland en maakte diverse radio- en c.d.opnamen. Op de internationale orgelconcoursen van Toulouse en Nijmegen won ze prijzen en van de Soci t  Academique "Arts-Sciences-Lettres" ontving zij de zilveren medaille vanwege haar verdiensten voor de Franse muziek.

Lisanne Soeterbroek

Lisanne Soeterbroek, geboren op 23 mei 1984 in Limbricht (Zuid-Limburg) studeerde bij Coosje Wijzenbeek en Vera Beths aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. In 2008 sloot zij haar Masterstudie hier af met een 10 met onderscheiding. Lisanne won diverse prijzen, o.a. bij de Iordens Violdagen 1996 en 1998, het Prinses Christina Concours 1997, het Davina van Wely Violconcorso 1999 en het 'Internationaler Wettbewerb f r Violine' 2001. Met kamermuziek won ze prijzen bij het Charles Hennen Concours 1998 en 2002, het Prinses

Christina Concours 2003 en The International Music Contest "Provincia di Caltanissetta" for Chamber Music 2003, Sicili . Tijdens de Carl Flesch Akademie 2004 in Baden-Baden ontving zij de "F rderpreis der Patronatsgesellschaft f r Theater und Orchester Baden-Baden". Ze was winnaar van 't Sjenkske 2006, in Limburg de belangrijkste cultuurprijs voor jong muzikalent. In mei 2007 won zij de 3e prijs bij het Nationaal Violconcorso Oskar Back en even later werd haar de Kersjes van de Groenekan Prijs 2007 toegekend.

Lisanne is Young Artist in Residence van de Gelderse Muziekzomer 2008 en met haar strijksextet The Hague String Variations zal ze optreden in de Debuut-serie 2008/2009.

Lisanne gaf recitals in binnen- en buitenland, waaronder in Japan, India, Abu Dhabi, Belgrado, Duitsland en Denemarken en speelt vaak samen met de pianiste Hanna Shybayeva. Ook soleerde ze met vele orkesten, waaronder het Nationaal Jeugdorkest, het Staatsorkest van Frankfurt an der Oder, Consorto Rotterdam, de Baden-Badener Philharmonie, het Z richer Kammerorchester, Ensemble NiederRhein en het Limburgs Symfonie Orkest. Op haar veertiende maakte ze haar debuut in de Grote Zaal van het Concertgebouw met het violconcert van Khatchaturian. Lisanne bespeelt een Ferdinand Gagliano uit 1773, haar ter beschikking gesteld door het Studiefonds Oscar Back.

Kamerkoor Vocoza

Kamerkoor Vocoza is een gezelschap van 22 geschoolde amateur-zangers. Onder de bezie-lende leiding van Frank Hameleers (1981-1991) en Ira Spaulding (1991-2008) heeft het koor een vaste plaats in het concertleven in de regio Amsterdam / Haarlem verworven. Vocoza brengt gemiddeld twee eigen concertreeksen per jaar, waarbij thematisch opgebouwde programma's en grotere koorwerken elkaar afwisselen. Onder leiding van Ira Spaulding bracht Vocoza originele en spraakmakende uitvoeringen, met een repertoire dat bijna alle stijperiodes beslaat. Moderne Amerikaanse koormuziek vormde een speerpunt in de programmering. Sinds 2008 heeft Sanne Nieuwenhuijsen de artistieke leiding over Vocoza.

Vocoza brengt geregeld bekende meesterwerken in kleine bezetting. Hoogtepunten waren H ndels *Messiah*, Rossini's *Petite Messe Solennelle*, en een lovend ontvangen *Johannes Passie* in kleine bezetting. In mei

2006 sloot Kamerkoor Vocoza zijn 25-jarig jubileum af met de uitvoering van de *Kr nungsmesse* van Mozart, het *Te Deum* van Haydn en de *Mis in C* van Beethoven. Een compleet historisch overzicht vindt u op: www.vocoza.nl/historie

Sopranen: Abel Boor, Henny Brouwer, Christine de Kam, Diete Sybesma, Anna T masd ttir en Lianne Verhaar. **Alten:** Loes Aartsen, Olga Hasenack, Joke Scholten, Geerte de Vos, Ren e Weder en Jo Els van der Woude. **Tenoren:** Jelle Broer, Adrien Kuijten, Pieter Nieuwint en Hein Walter. **Bassen:** Bram Bos, Alexander Orthel, Endre Tim r en Nico Witteman

Nieuwe leden:
Vocoza heeft nog-
plaats voor een
tenor en een bas.
Zang- en koor-
ervaring is vereist.
Meer informatie:
072 5203474

Kamerkoor Vocoza, Gravenweg 78
1823 AR Alkmaar. 072 5203474
info@vocoza.nl; www.vocoza.nl

To my beloved, who breaks my heart

Sterk als staal en dun als spinrag. Zo is de trouw die twee geliefden elkaar beloven. Gefluisterd, tussen de regels door, met een nauwelijks waarneembaar gebaar verbinden twee mensen zich. Het ja-woord eerder een flard van de wind, dan een kloeke belofte. Geen contract, maar een koppel ganzen op de trek.

Kamerkoor Vocoza verkent onder leiding van Sanne Nieuwenhuijsen de duizend-en-één manieren waarop mensen zich aan elkaar geven in de witregels tussen de tekst. Zoals in *A boy and a girl*, van Eric Whitacre – waarin de stiltes misschien nog wel erotischer zijn dan de klanken. Met John Tavener's *Village Wedding*, die de tijd van samen zijn vertraagt en versnelt. Het wonderschone *Ave Maria* van de Bask Javier Busto wordt een ode aan de vrouw der vrouwen.

Met Escher's *Songs of Love and Eternity* waagt Vocoza zich aan een stuk, dat lang onzingbaar werd geacht. Eschers fijne weefsel staat of valt bij een volledig op elkaar afgestemd zijn; elkaar aanvoelen. Het is net als het huwelijk. De *Four Slovak Folk Songs* van Béla Bartók onderstrepen de feestelijkheid en de dagelijksheid van het verbond tussen geliefden, bijvoorbeeld als samen het hooi is binnengehaald. Met twee stukken van Whitacre eindigt het programma. De *Five Hebrew Love Songs* zijn een ode aan zijn eigen vrouw, geïnspireerd door en gecomponeerd op door haar geschreven gedichten. *This Marriage* zou je kunnen zien als de conclusie van dit rijke, liefdevolle concert; het benadrukt de betekenis van een verbond tussen geliefden voor anderen. De onzelfzuchtige energie, vrolijkheid en generositeit die uit kan gaan van twee mensen die van elkaar houden.

Geen vocale muziek dus voor een exorbitant huwelijksfeest op Ibiza. Maar wel voor iedereen die de liefde aan het hart gaat.

WEKEN EN WEEKENDS

Buitenkunst organiseert projecten op het gebied van dans, theater, muziek, literatuur en beeldende kunst.

Op deze projecten begeleiden professionele kunstenaars, theatermakers, muzikanten, dansers en schrijvers programma's voor deelnemers van verschillende leeftijden.

Ook speciale masterclasses voor meer gevorderde zangers en zangeressen.

THEATER - DANS - BEELDENE KUNST - MUZIEK
BUITENKUNST

VRAAG DE FOLDER AAN

Telefoon: 020-6381978

e-mail: admi@buitenkunst.nl

website: www.buitenkunst.nl

A boy and a girl - Eric Whitacre (2002)

Het begint zo simpel, zo puur. Twee mensen ontmoeten elkaar, een jongen en een meisje. En opeens lijkt alles wat voorheen zo gewoon was zo bijzonder te zijn.

Stretched out on the grass
a boy and a girl
savoring their oranges
giving their kisses
like waves
exchanging foam.

Stretched out on the beach
a boy and a girl
savoring their limes
giving their kisses
like clouds
exchanging foam.

Stretched out underground
a boy and a girl
saying nothing
never kissing
giving silence for silence.

Tekst: Octavio Paz

Uitgestrekt op het gras
een jongen en een meisje
die genieten van hun sinaasappelen
die elkaar kussen geven
als golven
die schuim uitwisselen

Uitgestrekt op het strand
een jongen en een meisje
die genieten van hun limonade
die hun kussen geven
als wolken
die schuim uitwisselen

Uitgestrekt onder de grond
een jongen en een meisje
die niets zeggen
die nooit kussen
die stilte geven voor stilte.

Och glädjen den dansar - Einojuhani Rautavaara (1993)

Laten we samen dansen, het leven vieren, want het is goed. En al wat voorbij komt kunnen wij trotseren, want in de lente zal de lelies toch telkens weer gaan bloeien.

Och glädjen den dansar bland blommor och strå.
Men åren de komma och åren de gå.
Då blir det så stilla kring vännerna två.
Men liljorna de växa upp om våren.

Och världen är så vider och världen är så stor
och sorgerna, de komma från sunnan och från nord.
Då är det gott i stugan, där kärleken bor.
Och liljorna de växa upp om våren.

Och mänskorna födas och mänskorna dö,
som gångande vågor på villande sjö.
De fallande blomstren ska tackas av snö.
Men liljorna de växa upp om våren.

Tekst: Alexander Slotte

Vol vreugde gaan we dansen door bloemen in het veld, de zomer komt aan en wijkt voor de herfst.
Ware rust en tevredenheid putten we uit de vriendschap, en lelies zullen weer bloeien in de lente.

De wereld is groot en de wereld is wijd, en zorgen worden gedragen door de wind en het tij, maar hier in ons huisje zal onze liefde bloeien, en lelies zullen weer bloeien in de lente.

Goede mensen worden geboren en goede mensen sterven; als golven met witte schuimkoppen op het deinende tij; De laatste bloemen worden spoedig met sneeuw bedekt maar lelies zullen weer bloeien in de lente.

Village Wedding - John Tavener (1991)

John Tavener, succesvol Engelse componist en oosters-orthodox gelovige, zegt zelf over *Village Wedding*: "It is a series of musical and verbal images, describing a village wedding in Greece. My insertion of Isaiah's Dance (the moment in when the couple is solemnly led three times around the holy table by the celebrant), and the whole tone of Angelos Sikelianos' poetry, however, show that everything in the natural and visible world, when rightly perceived, is an expression of a supernatural and invisible order of reality". Tavener maakt in zijn compositie overtuigend gebruik van wisselende tempi, welke diverse bewustzijnsniveaus benadrukken – de menselijke feestvreugde van het bruiloftsfeest naast het meditatieve karakter van de rituele ceremonie.

To my beloved, who breaks my heart.

*O Isaiah, dance for joy,
for the Virgin is with child.*

Do you listen within your veil, silent,
God-quickened heart?

O Isaiah, ...
O depth and stillness of virginity!
Follow your man.

O Isaiah, ...
Let them throw white rice like a spring shower.
O Isaiah, ...

Like a spring cloud, let her now tenderly
spread her bridal veil.

O Isaiah, ...
O the peace of the bridal dawn.

O Isaiah, ...
And he listens, and he listens.

O Isaiah, ...

And, as in front of a fount of crystal water,
Let the girls pass in front of the bride,
Observing her look from the corner of their eyes,
As though balancing pitchers on their hears.

O Isaiah, ...
O, like Leto giving birth to Apollo,
Do you listen within your veil?

O Isaiah, ...
When standing, her hands slight and pale,
(Let them throw white rice...)

O Isaiah, ...
She clasped the ethereal palm tree on Delos,
Like a spring cloud.

O Isaiah, ...
May you her mystical image...
O the peace of the bridal dawn.

O Isaiah, ...
Held by your husband's strong heart,
And he listens.

Voor mijn geliefde, die mijn hart breekt.

*O Jesaja, dans van vreugde,
want de Maagd verwacht een kind.*

Luister je binnen je sluier, stil,
door God versneld hart?

O Jesaja, ...
O diepte en stilte van de maagdelijkheid!
Volg je man.

O Jesaja, ...
Laat ze witte rijst werpen als een lentebui.
O Jesaja, ...

Laat haar nu, teder als een lentebui,
haar sluier spreiden.

O Jesaja, ...
O de vrede van de bruidsdageraad.

O Jesaja, ...
En hij luistert, en hij luistert.

O Jesaja, ...

En laat, als een fontein van kristalhelder water,
de meisjes voor de bruid langs gaan,
terwijl ze uit een ooghoek haar blik aanschouwen,
alsof ze kruiken op hun hoofd balanceren.

O Jesaja, ...
O, als Leto die Apollo baart,
Luister je binnen je sluier?

O Jesaja, ...
Rechttop staand, haar handen klein en bleek,
(Laat ze witte rijst werpen...)

O Jesaja, ...
Greep ze de hemelse palmboom op Delos,
als een lentebui.

O Jesaja, ...
Moge je haar mystieke beeld...
O de vrede van de bruidsdageraad.

O Jesaja, ...
Vastgehouden door het sterke hart van je echtge-
noot, en hij luistert.

O Isaiah, ...

Bring into the world with a single cry your child,
As the poet brings forth his creation.

*O Isaiah, dance for joy,
for the Virgin is with child.*

Tekst: Angelos Sikelianos

O Jesaja, ...

Breng je kind met een enkele kreet in de wereld,
Zoals de dichter zijn schepping voortbrengt.

*O Jesaja, dans van vreugde,
want de Maagd verwacht een kind.*

Ave Maria - Javier Busto (1992)

Een intiem moment voor het bruidspaar in de katholieke traditie: de gang naar de Mariakapel.

Ave, Maria, gratia plena,
Dominus tecum.
Benedicta tu in mulieribus,
et benedictus fructus ventris tui, Iesus.
Sancta Maria, Mater Dei,
ora pro nobis peccatoribus,
nunc et in hora mortis nostrae. Amen.

[Klassieke katholieke Wees Gegroet]

Wees gegroet Maria, vol van genade,
de Heer is met u
Gij zijt de gezegende onder de vrouwen,
en gezegend is de vrucht van uw schoot: Jezus.
Heilige Maria, Moeder van God,
bid voor ons zondaars
nu en in het uur van onze dood.

Lakodalmas (Magyar népdal-feldolgozás) - György Ligeti (1950)

Soms zijn dingen niet wat ze lijken. Dit bruidspaar ziet er schitterend uit – maar gaan ze ook een gelukkig leven samen tegemoet? Een Hongaars volksliedje.

Menasszony, völegény, de szép mind a kettő,
Olyan mind a kettő, mint az aranyvessző,
Hej, mint az aranyvessző.

Bruid, bruidegom, beide zo mooi
Ze zijn als Guldenroede
ja, als Guldenroede

Jeges a sudárfa, nehéz vizet merni,
Ösmeretlen kislányt nehéz megölelni,
Hej, nehéz megölelni.

De bron is beijzeld, het is lastig om er water uit
te krijgen; Een onbekend meisje te omhelzen valt
zwaar; ja, haar te omhelzen valt zwaar.

Vettem ibolyát, várom kikelését,
Várom a rózsámnak visszajövetelét,
Hej, visszajövetelét.

Ik heb een viooltje geplant, ik wacht op zijn
ontspruiten; ik wacht op de terugkeer van mijn
liefste. ja, de terugkeer van mijn liefste.

Van széna, van szalma a szénartatóba,
megölellek rózsám a pitarajtóba!
Haj, a pitarajtóba!

Tekst: Hongaars volkslied

Er is hooi en stro in de hooibak
Ik omhels je lieverd in het portaal
ja, in het portaal van mijn hart.

First Rhapsody - Béla Bartók (1928/29) piano & viool - Intermezzo

Four Slovak Folksongs - Béla Bartók (1917)

Het is goed feest vieren in Slowakije! Koor en pianist dansen er lustig op los.

Hé, jij, drink er ook eentje met ons mee! Dit feest is voor iedereen!

Niet iedereen is blij: het meisje uit Poniky (deel 1) was liever thuis gebleven. En de heer uit Medzibrod (deel 3), die de muzikant munten bracht voor extra liedjes, was daardoor zijn feestvierende liefje even kwijt aan een concurrent. Gelukkig vinden ze elkaar weer bij de volgende dans, in deel 4.

1. Wedding Song from Poniky

Lányát az anya férjhez úgy adta
Idegen országra
Megmondta neki, meghagyta neki
Többé ne is lássa.

Átváltozom én rigómadárrá
Anyámhoz úgy szállok
Kertjébe ülök egy rózsza töre
Reája úgy várok.

Az anyja kinéz: Furcsa egy madár,
Be nagyon búsan szól:
Szállj le csak hess, hess,
te rigómadár Én rózsabokromról.
Rossz férjhez adtál jó anyám,
engem idegen országra;
Nehéz a sora hej, bizony annak,
Kinek rossz a párja!

2. Song of the Hayharvesters from Hiadel

Havasi legelőn, Virágos nagy mezőn
Olyan jól aludtam,
Az ágyban sem jobban.
Boglyában a széna, Nincsen több dolgunk ma,
Gyerünk le, A hegyről a völgybe.

3. Dancing song from Medzibrod

Enni, inni van csak kedved
S elmenni a táncba.....
Bezzeg nem volt
soha kedved Szoknyaráncoláshoz,
(Hey) A négy garast dudásnak
Azt is én fizettem,
S te táncoltál, én csak álltam,
Senkise hitt engem.

4. Dancing song from Poniky

Szóljon a duda már,
Táncra vár minden pár,
Vigan szójon, ügyesen,
Talp alá való legyen!
Fujd csak még vígabban,

1. Huwelijkslied uit Poniky

Een moeder stuurt haar kleine meisje
naar een afgelegen land,
streng zegt zij: volg je man
en kom nooit meer bij mij terug.
Zie, ik zal mij veranderen in een merel
en terug vliegen naar mijn moeders huis.
Daar zal ik wachten in haar tuin gezeten
op de stam van een witte lelie.
De moeder kwam naar buiten:
wie is deze merel,
vreemd is haar zang en verdrietig?
Ga weg nu, jij kleine vogel van de steel van mijn
witte lelie.
Je hebt mij naar een slechte echtgenoot gestuurd,
moeder, in een ver land.
Het is hard zo'n bittere smart
te moeten lijden in een ver land.

2. Hooi-oogstlied uit Hiadel

Waar de alpen zich zo vrij verheffen, bloemvolle
dalen, schitterend van vrolijkheid, om daar te rus-
ten, er is nergens ter wereld een zachter bed.
Het werk van de dag is gedaan, de schuur gevuld
met onze hooi, de nacht komt,
laat ons terugkeren naar ons huis, broeders.

3. Danslied uit Medzibrod

Eten en drinken zijn jouw enig genoeg en
zorgeloos dansen.
Maar werken met naald en draad
komt niet in u op.
De doedelzakspeler
heb ik dom genoeg vier duiten betaald,
zodat je met de anderen mag dansen.
En ik ben helemaal alleen.

4. Danslied uit Poniky

Doedelzakken zullen spelen,
dansparen zullen zwieren...
tot genoeg
van onze harten en hielen.
Speel door, opgewekt en mooi,

Még két garasom van:
A kocsmáros egyet kap,
Dudásnak is egy marad.
Míg élt, kecske volt ez,
jaj be táncos, kényes;
Nem járja már a táncát,
Kettétörték a lábát.

smaak nu het geld:
barman, dit is voor jou.
Dit is voor het loon van de fluitist.
Eens was er een geit afgedwaald,
nu speelt zijn huid.
Omdat de geit niet meer kan paraderen,
laat de doedelzak het jonge volk dansen.

Vertaling op basis van de originele Slowaakse tekst, uit Carl van Kuyck (2007)

pauze

Ave Maria - Jaakko Mäntyjärvi (1991)

Dit werkje is een prachtig voorbeeld van praktisch componeren. Het is ontstaan in allerijl op een middag voorafgaand aan de avondrepetitie van het koor van Mäntyjärvi; de enige repetitie voor het concert. Het moest met zeer minimale middelen een bijzondere sfeer creëren, en in *no time* ingestudeerd kunnen worden. Tijdens het schrijven in zijn hotelkamer had Mäntyjärvi geen tekstuitgave tot zijn beschikking. Het bekende Weesgegroetje zette hij uit geheugen op papier. Echter, na succesvol verloop van het concert (en dus de première van het stuk) ontdekte hij dat in de tekst allerlei gaten waren gevallen. Hoewel hij zich pijnlijk bewust is van zijn onzorgvuldigheid, aldus de componist, heeft hij gemeend de tekst niet meer te veranderen. In dat geval zou de gehele structuur van het werk herschikt moeten worden en tja, dat vond hij zonde. 'En ach,' relativeert hij tenslotte met een knipoog, 'Gesualdo is er ook groot mee geworden.'

Ave, Maria, gratia plena,
Dominus tecum.
Benedicta tu in mulieribus,
et benedictus fructus ventris tui,
Iesus Christus.
Sancta Maria, ora pro nobis
nunc et in hora mortis. Amen.

Tekst: Jaakko Mäntyjärvi

Wees gegroet Maria, vol van genade,
de Heer is met u
Gij zijt de gezegende onder de vrouwen,
en gezegend is de vrucht van uw schoot:
Jezus Christus.
Heilige Maria, bid voor ons
nu en in het uur van [onze] dood. Amen

Songs of love and eternity - (Five poems by Emily Dickinson). Rudolf Escher (1955)

'Koor is een ongelooflijk subtiele materie', schreef Rudolf Escher in 1958 aan zijn collega Peter Schat. Binnen Eschers oeuvre nemen de composities voor koor a *capella* een aanzienlijke plaats in. Boven-dien hield Escher van poëzie, schreef zelf ook gedichten. Hij bestudeerde de poëzie die hij op muziek wilde zetten altijd grondig, en bezon zich vervolgens op een zingbare en verstaanbare transformatie van de tekst in muziek. In 1955 ontstond een nieuw koorwerk op teksten van Emily Dickinson (1830-1886). Dickinson wordt wel omschreven als 'het genie in crinoline', omdat haar poëzie romantische gedachten over het leven, de liefde en de natuur omschrijft met bondige beelden in opvallend vrije verzen. Op de eerste uitvoering van 'Songs of Love and Eternity' heeft het werk twaalf jaar moeten wachten, omdat het door de moeilijke, sterk chromatische harmonieën onuitvoerbaar werd geacht. Dickinsons spel met metrum en rijm en haar suggestieve metaforen prikkelden Escher tot evenzeer illustratieve muziek. De onrust in *Wild Nights* wordt geïntroduceerd door een onstuimige en nerveuze melodie in de mannenstemmen, de wind in *The wind tapped like a tired man* weerklinkt in een bij vlagen gonzende tenorpartij. Escher zette oorspronkelijk zes gedichten op muziek, waarvan er een (*I taste a liquor never brewed*) na verloop van tijd uit de cyclus verdween. Sindsdien eindigt de Dickinson-cyclus ijl zwevend met de transparante bijen-rêverie in *To make a prairie...* (bron: Mischa Spel)

1. *These are the days when birds come back*

These are the days when birds come back,
A very few, a bird or two,
To take a backward look.

These are the days when skies put on
The old, old sophistries of June, -
A blue and gold mistake.

Oh, fraud that cannot cheat the bee
Almost thy plausibility
Induces my belief,

Till ranks of seeds their witness bear,
And softly through the altered air
Hurries a timid leaf!

Oh, sacrament of summer days,
Oh, last communion in the haze,
Permit a child to join,

Thy sacred emblems to partake,
Thy consecrated bread to break,
Taste thine immortal wine!

2. *Wild nights! Wild nights!*

Wild nights! Wild nights!
Were I with thee,
Wild nights should be
Our luxury!

Futile the winds
To a heart in port, -
Done with the compass,
Done with the chart.

Dit zijn de dagen van de vogelvlucht,
Een eerste paar, een stuk of wat,
Ze kijken om, ze komen terug.

Dit zijn de dagen van de junilucht
Zich omhullend in zijn suikerzoet gewaad,-
Het blauw en goud verraad.

O, bedrog dat niet de bij bedot,
Bijna wordt door uw aannemelijkheid
Mijn geloof verleid,

Tot rijen zaden me hun waarheid wijzen,
En zacht in de veranderende lucht
Een verlegen blad wordt weggeblazen!

O, sacrament van zomertijd,
O, laatste communie in de eerste mist,
Laat een kind erbij,

Laat het uw heilig teken maken,
Uw ingezegend brood toch breken,
Laat hem uw onsterfelijke wijn doen smaken!

Wilde nachten! Wilde nachten!

Was ik bij jou,
Zo'n nacht zou zijn
Ons luxe geheim!

De Storm – geen Vat
Op een hart aan de haven –
Klaar het Kompas,
Weg met de Kaart!

Rowing in Eden!
Ah! the sea!
Might I but moor
To-night in thee!

3. *Heart, we will forget him!*

Heart, we will forget him
You and I, tonight.
You may forget the warmth he gave,
I will forget the light.

When you have done, pray tell me,
That I my thoughts may dim;
Haste! lest while you're lagging,
I may remember him!

4. *The wind tapped like a tired man*

The wind tapped like a tired man,
And like a host, "Come in,"
I boldly answered; entered then
My residence within

A rapid, footless guest,
To offer whom a chair
Were as impossible as hand
A sofa to the air.

No bone had he to bind him,
His speech was like the push
Of numerous humming-birds at once
From a superior bush.

His countenance a billow,
His fingers, if he pass,
Let go a music, as of tunes
Blown tremulous in glass.

He visited, still flitting;
Then, like a timid man,
Again he tapped - 't was flurriedly -
And I became alone.

5. *To make a prairie...*

To make a prairie it takes a clover and one bee, -
One clover, and a bee,
- and revery.
The revery alone will do
If bees are few.

Roeiend in Eden –
Ah, de Zee!
Kon ik Vanavond maar meren
In jou!

Hart, we vergeten hem,
Jij en ik, vannacht.
Als jij de warmte kan vergeten die hij gaf,
Dan vergeet ik het licht.

Als je klaar bent, zeg me
Dat ik stoppen moet met mijn gemaal;
Snel! want als je langer draalt
Dan zie ik hem weer helemaal!

De wind klopte aan – een oude man –
En als een Gastvrouw riep ik stout
'Kom binnen' – toen kwam
Mijn woning in

Een voetloos Snelle Gast,
Aan wie het net zo min te doen was
Om een stoel te bieden
Als een sofa aan de lucht.

Geen bot dat hem verbond,
Zijn spraak was als de stuw
Van vele kolibries ineens
Uit hoge struiken – schuw.

Zijn aangezicht – een golf –
Zijn vingers maakten, als hij ging,
Muziek, het klonk
Alsof hij in het glaswerk zong.

Hij bleef – steeds vliegend –
tot hij - een verlegen man – verdween.
Ook nu geklop, 't was gejaagd,
Toen was ik weer alleen.

Neem voor het maken van een wei 'n klaver en
één bij. Één klaver, en 'n bij,
En dromerij.
De dromerij alleen kan ook
Als er weinig bijen zijn.

Valsette en Adagio - Zoltán Kodály (1905) piano & viool - *Intermezzo*

Five Hebrew Love Songs - Eric Whitacre (2001)

Deze vijf liefdevolle liederen zijn in meerdere opzichten vruchten van een gelukkig huwelijk: de tekst is geschreven door Hila Pitman, de in Jeruzalem geboren vrouw van componist Eric Whitacre. De als westers herkenbare harmonieën van de Amerikaanse componist kleuren op tedere wijze de Arabisch getinte melodieën. Viool en piano spelen een gepassioneerd duet en in deel 4 eert Whitacre het muzikale talent van zijn vrouw, succesvol sopraan, in de vorm van een sprookjesachtige solo.

1. Temuna

Temuna belibi charuta
Nodedet beyn or uveyn ofel
Min dmama shekazo et gufech kach ota,
Usarech al pana'ich kach nofel.

2. Kala kalla

Kala kalla
Kula sheli
U'vekalut
Tishak hi li

3. Larov

"Larov," amar gag la'shama'im
"Hamerchak shebeyneynu hu ad
Ach lifney zman alu lechan shna'im
Uveyneynu nishar sentimeter echad.

4. EYZE sheleg!

Eyze sheleg!
Kmo chalomot ktanim
Noflim mehashama'im.

5. Rakut

Hu haya male rakut;
Hi hayta kasha.
Vechol kama shenista lehishaer kach,
Pashut, uvli siba tova,
Lakach ota el toch atzmo,
Veheniach
Bamakom hachi rach.

Tekst: Hila Plitmann

1. Een beeld

Een beeld staat in mijn hart gegrift;
zich bewegend tussen licht en duisternis:
een soort stilte omhult jouw lichaam,
en je haar valt net zo over je gezicht.

2. Lichte bruid

Lichte bruid
ze is helemaal van mij,
en licht
zal ze me kussen!

'Meestal', zei het dak tegen de hemel,
'is de afstand tussen jou en mij eindeloosheid;
maar kort geleden kwamen er twee hierboven,
en slechts een centimeter was er tussen ons over.'

4. Wat een sneeuw!

Wat een sneeuw!
Als kleine dromen
die uit de hemel vallen.

5. Tederheid

Hij was vol tederheid;
zij was erg hard.
en hoezeer ze ook probeerde dat te blijven,
nam hij haar, eenvoudigweg en zonder goede
reden,
in zichzelf op,
en zette haar neer op de zachtste, zachtste plek.

This Marriage

Eric Whitacre (2004)

May these vows and this marriage be blessed.
May it be sweet milk,
like wine and halvah.
May this marriage offer fruit and shade
like the date palm.
May this marriage be full of laughter,
our every day a day in paradise.
May this marriage be a sign of compassion,
a seal of happiness here and hereafter.
May this marriage have a fair face
and a good name,
an omen as welcomes the moon
in a clear blue sky.
I am out of words to describe
how spirit mingles in this marriage.

Tekst: Jalal ad-Din Rumi (1207-73)

Dit huwelijk

Mogen deze geloften en dit huwelijk gezegend
zijn. Moge het zoete melk zijn,
zoals wijn en halvah.
Moge dit huwelijk fruit en schaduw bieden
als een dadelpalm.
Moge dit huwelijk vol gelach zijn,
elke dag van ons beiden een dag in het paradijs.
Moge dit huwelijk een teken van mededogen
zijn,
een bezegeling van geluk, hier en hierna.
Moge dit huwelijk een fraai uiterlijk
en een goede naam hebben,
een voorteken zoals dat de maan verwelkomt
in een heldere blauwe nacht.
Ik heb geen woorden meer om te beschrijven
hoe dit huwelijk doortrokken raakt
van levenskracht.

Volgende concerten van Kamerkoor Vocoza

Nu al zin in nóg een keer Vocoza? Noteer de volgende data vast in uw agenda.

19 april 2009, 14.00u: Oud-Katholieke Kerk, Aalsmeer-Oost

13 juni 2009, 20.15 uur: Remonstrantse Kerk, Haarlem

14 juni 2009, 20.15 uur: Waalse Kerk, Amsterdam

11, 12, 18 en of 19 december 2009: o.v.b

KAMERKOOR VOCOZA
o.l.v. SANNE NIEUWENHUIJSEN

** De vertalingen in dit programmaboekje zijn van de hand van Pieter Nieuwint, Hein Walter en Carl van Kuyck. Inleidingen: Sanne Nieuwenhuijsen

McDonnell Productions BV

is een energiek audio-video productiebedrijf, dat is gespecialiseerd in de vervaardiging van locatie-opnamen en concertopnamen. Wij kunnen kwaliteitsopnamen maken voor reproductie op cd, scad, dvd, blu-ray, en in ieder gewenst aantal – al wenst u slechts tien stuks. Daarnaast kunnen we bedrijfspresentaties leveren op ieder formaat, zowel op HD-DVD, DVD, Power-Point, website, foto, als op ander drukwerk.

We hebben de opnameapparatuur voor alle mogelijke opnamen (op locatie, binnen of buiten). Voor complete producties beschikken we over een goed geoutilleerde ruimte met een prima akoestiek, voorzien van een Yamaha concertvleugel.

Redenen om een cd of dvd te maken van uw concert:

- Uw beste prestaties zijn altijd en overal te zien of te beluisteren.
- Door kritisch te luisteren komt u tot nog betere prestaties.

Onze specialiteit: het maken van concert-opnamen. Een groot aantal vaste opdrachtgevers in binnen- en buitenland maakt van onze service gebruik.

Redenen om een bedrijfspresentatie te maken:

- Duidelijke informatie voor uw (toekomstige) opdrachtgevers.
- Uw interne training op dvd of ieder ander gewenst formaat.
- Uw *sales* presentatie op dvd of ieder ander gewenst formaat.

Internet: www.mcdclassics.nl

Email: mcd@recordingmedia.nl

Clara van Spaarnwoudestraat 41
2064 WR Spaarndam

Telefoon: 023 549 0727

Fax: 023 549 0728

McD®
classics

The logo features the letters 'McD' in a bold, black, sans-serif font. A red curved line arches over the 'D'. Below 'McD', the word 'classics' is written in a red, lowercase, serif font.